Nr. DOK-565
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-02280-2014-4
(S)
img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. vasario 12 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2021 m. vasario 1 d. gautu **ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "Strava"** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 29 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė uždaroji akcinė bendrovė "Strava" padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 29 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "Strava" ieškinį atsakovui IF P&CInsurance AS, Lietuvoje veikiančiam per IF P&CInsurance AS filialą, dėl draudimo išmokos priteisimo, tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų – R. D., akcinė bendrovė SEB bankas Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagristi, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuotai pagrįsti, kad ši praktika nagrinėjamoje byloje ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde teigiama, kad nors byloje nagrinėjami trys atskiri draudžiamieji įvykiai, tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijos teismai, vertindami draudėjos (ieškovės) pareigų pažeidimą ir jo įtaką draudėjos (ieškovės) teisei į draudimo išmoką, draudėjo pareigų nevykdymą ir jo pasekmes vertino bendrai, o ne atskirai kiekvieno draudžiamojo įvykio atžvilgiu, nors teismų nustatyti draudėjo pareigų pažeidimai pasireiškė ne visų draudžiamųjų įvykių atveju arba skirtingų draudžiamųjų įvykių metu turėjo skirtingas pasekmes. Todėl teismai šioje byloje netinkamai taikė Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – Draudimo įstatymas) (2011 m. lapkričio 17 d. įstatymo Nr. XI-1670 redakcija) 96 straipsnio 6 ir 7 dalis, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 6.993 straipsni, bei CPK 6.178 straipsni. Pagal į bylą pateiktus baudžiamųjų bylų procesinius sprendimus konstatavę, kad prieš draudimo sutarties sudarymą ieškovės įmonės buhalterinė apskaita buvo tvarkoma apgaulingai, teismai nepasisakė ir nevertino nei nustatytų apgaulingai apskaitytų operacijų masto, nei tos aplinkybės, kad draudikas nepateikė jokių įrodymų, kiek toks nukrypimas nuo realių įmonės rodiklių galėjo įtakoti draudiko sprendimą sudaryti sutartį ar nustatyti jos sąlygas. Teismai, spręsdami nesivadovauti byloje atliktos ekspertizės ieškovo patirtų nuostolių dydžiui apskaičiuoti rezultatais, nesilaikė įrodymų vertinimo taisyklių, nustatytų CPK 185 ir 218 straipsniuose. Teismai kaip argumentą atmesti ekspertizės išvadas nurodė, kad ekspertizei nebuvo pateikti pirminiai dokumentai, nors visi pirminiai dokumentai, kurių buvo pareikalauta ekspertizės metu, buvo pateikti. Teismai nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos draudimo taisyklių aiškinimo praktikos (CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punktas), be pagrindo netaikė draudimo taisyklių nuostatoms CK nustatytų sutarčių aiškinimo taisyklių, plečiamai aiškino draudimo taisyklėse numatytą draudiko teisę nemokėti draudimo išmokos ir netaikė dalies paties draudiko (atsakovo) savo draudimo taisyklėse nusistatytų reikalavimų draudiko teisės nemokėti draudimo išmokos ar ją mažinti atsiradimui. Teismai taip pat nukrypo nuo kasacinio teismo suformuotos įrodinėjimą reglamentuojančių proceso normų taikymo praktikos, kai ginčo šalis yra bankrutuojanti įmonė. Bylą nagrinėjant apeliacinio proceso tvarka pasikeitė ieškovo statusas, ieškovo įmonei iškelta bankroto byla. Kasacinio teismo praktika dėl CK 6.993 straipsnio taikymo yra nevienoda. Vienose bylose kasacinis teismas akcentuoja draudimo santykių fiduciarinį pobūdį ir draudėjo pareigą atkleisti draudikui pilną ir teisingą informaciją, kitose bylose formuodamas teismų praktiką kasacinis teismas reikalauja ir paties draudiko elgtis aktyviai ir imtis priemonių surinkti informaciją, kuri reikalinga draudimo sutarties sudarymui. Šioje byloje atsakovas rėmėsi ieškovės pateiktos finansinės informacijos daliniu neteisingumu, tačiau sudarant draudimo sutartį draudikas nereikalavo, kad jam būtų pateikta audituota ieškovo finansinė atskaitomybė, taigi manytina, kad sutarties sudarymo metu, įvertinant draudimo objektą (prognozuojamą pelno praradimą dėl draudžiamųjų įvykių), preciziškai tikslūs draudėjo finansiniai duomenys nebuvo reikalingi.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ir praktikos nevienodumą nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamais teismų procesiniais sprendimais bei nepagrindžiama, kad teismų praktika nurodytu klausimu yra nevienoda.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka <u>CPK 346 straipsnio</u>, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejevski

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas